

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	242
Land:	DR Congo
Kilde:	Migrationsverket.
Titel:	Landinformationsenheden. Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK).
Udgivet:	15. september 2011
Optaget på baggrundsmaterialet:	12. december 2011

2011-09-15

**Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i
Demokratiska Republiken Kongo (DRK)**

Innehåll

1. Inledning	4
2. Bakgrund till dagens konflikt.....	4
2.1. Aktörer i konflikten.....	6
3. Den säkerhetsmässiga utvecklingen.....	7
3.1. Militäroperationer	7
3.2. Övergrepp på civilbefolkningen.....	9
3.3. Situationen i Nordkivu år 2011	10
3.4. Situationen i Sydkivu år 2011	13
3.5. Internflyktssituationen.....	16
4. Avslutning.....	17
Källförteckning	19

Om rapporten

Denna rapport är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. Informationen har noggrant granskats, utvärderats och bearbetats under en begränsad tid. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende. Informationen i rapporten återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom rapporten göra politiska ställningstaganden.

1. Inledning

Provinserna Nord- och Sydkivu ligger i ett strategiskt viktigt område på gränsen mellan DRK, Uganda, Rwanda och Burundi. Det är ett område av stor ekonomisk betydelse med bland annat omfattande mineraltillgångar och värdefull jordbruksmark. Området har en lång historia av konflikt och en återkommande stötesten är olika gruppers relation till befolkningen med rötter i Rwanda. En ny fas av konflikten inleddes efter ett dramatiskt skifte av allianser i början av år 2009 då DRK och Rwanda påbörjade ett samarbete för att stabilisera området och avvärja hutumilisen Forces démocratiques de libération du Rwanda (FDLR). Militäroperationerna som följde har emellertid lett till en ny våg av internflykt och nya övergrepp på civilbefolkningen istället för fred och stabilitet. Syfte med denna rapport är att redogöra för hur säkerhetssituationen har utvecklats sedan uppgörelsen mellan DRK och Rwanda och ge en bild av hur konflikten ser ut idag.

2. Bakgrund till dagens konflikt

Under sommaren 1994, efter folkmordet på tutsier och moderata hutuer i Rwanda, flydde upp till två miljoner hutuer till flyktingläger i Kivuprovinserna i östra DRK. Interahamwemilis, soldater från den rwandiska armén och civila tjänstemän som deltagit i folkmordet flydde också och etablerade sig i flyktinglägren där de började mobilisera ett väpnat motstånd i syfte att angripa den nya tutsiregimen i Rwanda, ledd av president Paul Kagame.¹ I november 1996 invaderade blivande president Laurent Kabila, uppbackad av rwandisk trupp, flyktinglägren i ett försök att undanröja hutumilisen som etablerat sig. Kabila fortsatte sedan mot huvudstaden Kinshasa och i maj 1997 avsattes president Mobuto och Kabila tog makten.²

Krig utbröt igen i augusti 1998 när president Kabila krävde att de rwandiska trupperna skulle lämna DRK samt påbörjade en utrensning av tutsier i regeringen. Istället invaderade trupper från Rwanda och Uganda i öster och den kongolesiska rebellgruppen Rassemblement Congolais pour la Démocratie (RCD), uppbackad av Rwanda, Uganda och Burundi, lyckades ta kontroll över stora delar av östra DRK.³ RCD hade sedan kontroll över områden i östra DRK under flera år. Kabila fick stöd av Angola, Namibia och Zimbabwe som skickade trupper för att bekämpa rebellerna i öster och hindra dem från att nå Kinshasa. I Lusaka i juli 1999 undertecknade parterna ett avtal om eldupphör, men striderna fortsatte. Året efter mördades president Kabila under mystiska omständigheter och hans son Joseph Kabila tog över presidentposten. Efter utdragna fredsförhandlingar drog Rwanda

¹ Interahamwe var en paramilitär hutugrupp i Rwanda som understöddes av de f.d. hutuledda regeringen innan och under folkmordet år 1994.

² International Crisis Group (ICG), *DR Congo Conflict History*, s. 1ff, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo.aspx> (Hämtad 2011-05-05)

³ RCD splittrades i två fraktioner efter motsättningar mellan Rwanda och Uganda: RDC-Goma, ledd av banyarwanda, och RCD-ML, ledd av nande i norra Nordkivu.

och Uganda tillbaka sina trupper i slutet av 2002, men allierade RCD fanns kvar i östra DRK. I december 2002 undertecknade i Sun City samtliga kongolesiska stridande parter och politiska grupper ett fredsavtal som lade grunden till den övergångsregering som etablerades i juni 2003. Övergångsregeringen leddes av Kabila tillsammans med fyra vice-presidenter, inklusive RCD. I oktober 2006 vann Kabila presidentvalet efter en andra valomgång.⁴

Trots denna utveckling fortsatte konflikten i östra DRK. Rebellgrupper, inklusive utländsk milis, bland andra hutumilisen FDLR, fortsatte att strida om land och naturtillgångar. I juli 2006 bildade general Laurent Nkunda Congr s national pour la defense du peuple (CNDP) i syftet att skydda tutsibefolkningen mot framförallt FDLR i Nordkivu. Det tutsiledda CNDP stöddes i hemlighet av Rwanda. Säkerhetssituationen försämrades i Nordkivu under perioden mellan november 2006 och december 2007 då CNDP drabbade samman med den kongolesiska armén vid upprepade tillfällen. I november 2007 undertecknades ett avtal om repatriering av FDLR och i januari 2008 följde ett avtal om eldupphör och frivillig demobilisering av rebeller i  stra DRK. Under sommaren 2008 avbröt CNDP fredssamtalen och en allvarlig kris uppstod i Nordkivu. Striderna fortsatte och under hösten vann CNDP mark och avancerade mot provinshuvudstaden Goma. Samtidigt publicerade FN en rapport som avslöjade omfattningen av Rwandas stöd till CNDP och det nära samarbetet mellan FDLR och den kongolesiska armén.⁵

Mot denna bakgrund inleddes hemliga förhandlingar mellan Kabila och Kagame i slutet av  r 2008. Överläggningarna resulterade i att Nkunda avsattes som ledare f r CNDP, militäroperationer mot FDLR påbörjades och ett avtal om att integrera CNDP:s trupper med den nationella armén, i utbyte mot militära och politiska nyckelpositioner, undertecknades i mars 2009.⁶ Nkunda greps i januari 2009 i Rwanda och ersattes av Bosco Ntaganda. Ntaganda, som  r eftersökt av internationella krigstribunalen i Haag för brott begångna i  stra DRK, utsågs till general i den kongolesiska armén och blev de facto ansvarig för de militära operationerna i  stra DRK.⁷ CNDP har därefter, tillsammans med ytterligare ett antal beväpnade grupper, integrerats med den nationella armén. I samband med integrationen beviljades amnesti och ibland även utnämningar mot att grupperingarna bland annat underlättade återkomsten och integrationen av internflyktingar. Undantag från amnestin gjordes för anklagelser om folkmord, brott mot mänskligheten och krigsbrott.⁸

⁴ Ibid, s. 2ff

⁵ Ibid, s. 3

⁶ Ibid

⁷ Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14, s 16, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

⁸ Utrikesdepartementet (UD), *Mänskliga rättigheter i Demokratiska republiken Kongo  r 2010*, s. 4, http://www.manskligarattigheter.gov.se/extra/pod/?action=pod_show&id=93&module_instance=1&p=DR Kongo (Hämtad 2011-09-01)

2.1. Aktörer i konflikten

Allied Democratic Forces/National Army for the Liberation of Uganda

(ADF/NALU): Ugandiske rebelledaren Jamil Mukulu grundade en muslimsk väpnad grupp i början av 1990-talet, trots att han konverterade fram och tillbaka mellan islam och katolicismen. Efter påtryckningar från den ugandiska armén rekryterade han officerare från den förra diktatorn Idi Amins regim och sammanförde dem med NALU, en annan ugandisk rebellgrupp med anhängare till den förra presidenten Milton Obote. ADF/NALU etablerade sig i distriktet Beni i Nordkivu i mitten av 1990-talet och har sedan dess varit där. Gruppen består av omkring 1 300 man.⁹

Forces armées de la République démocratique du Congo (FARDC): Den kongolesiska armén grundades år 2003 och består uppskattningsvis av 120 000 soldater, många är före detta rebeller som integrerats med FARDC i samband med olika fredsavtal. Ungefär halva den kongolesiska armén är stationerad i östra DRK.¹⁰

Forces démocratiques de libération du Rwanda (FDLR): FDLR grundades av rwandiska hutuer med kopplingar till folkmordet i Rwanda år 1994 och har medlemmar från före detta president Juvénal Habyrimanas armé och Interahamwemilis. De omgrupperade sig i östra DRK, efter att tvingats fly från Rwanda, och bildade en väpnad grupp som så småningom blev FDLR. FDLR:s mål är att störta regimen i Rwanda.¹¹ FN uppskattade i oktober 2010 att FDLR:s trupper minskat från 6 000-6 500 till 3 000-4 000 man.¹²

Congrès national pour la défense du peuple (CNDP): CNDP är en tutsiledd milisgrupp, understödd av Rwanda, som etablerades i juli 2006 av general Laurent Nkunda i syfte att skydda den kongolesiska tutsibefolkningen i östra DRK och garantera gruppens politiska representation. CNDP har omkring 6 000 stridande, inklusive ett stort antal rekryterade i Rwanda.¹³ I mars 2009 integrerades 3 000-4 000 CNDP-trupper med FARDC. Övriga vägrade integration. Den 26 april 2009 blev CNDP ett politiskt parti.¹⁴

Mai Mai-grupper: Mai Mai-miliser är i grund och botten lokala självförsvarsgrupper, ofta organiserade efter etnisk tillhörighet. De har

⁹ Integrated Regional Information Networks (IRIN), DRC. *Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15, <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

¹⁰ HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

¹¹ Ibid

¹² ICG, *Congo: No Stability in Kivu despite Rapprochement with Rwanda*, 2010-11-16, s. 6, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo/165-congo-pas-de-stabilite-au-kivu-malgre-le-rapprochement-avec-le-rwanda.aspx> (Hämtad 2011-05-24)

¹³ HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

¹⁴ IRIN, DRC. *Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15, <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

traditionellt stridit tillsammans med den nationella armén mot ”utländska inkräktare”, som t.ex. CNDP och andra rebellgrupper understödda av Rwanda. År 2009 fanns det mer än 22 Mai Mai-grupper i Nord- och Sydkivu. Dessa grupper uppskattas ha mellan 8 000 och 12 000 stridande. Två av de större och mer välkända Mai Mai-miliserna är *Coalition des patriotes résistants congolais (PARECO)* och *Alliance des patriotes pour un Congo libre et souverain (APCLS)*.¹⁵

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO): År 2000 etablerades FN:s fredsbevarande styrka i DRK som fram till den 1 juli 2010 benämndes United Nations Organization Mission in Democratic Republic of the Congo (MONUC). MONUSCO:s mandat förlängdes i juni i år fram till den 30 juni 2012 genom säkerhetsrådets resolution 1991. MONUSCO har drygt 17 000 trupper i DRK, varav de flesta är stationerade i östra DRK.¹⁶ Under sommaren år 2010 stationerades tio fredsbevarande bataljoner i Nord- och Sydkivu.¹⁷

3. Den säkerhetsmässiga utvecklingen

3.1. Militäroperationer

Efter uppgörelsen mellan DRK och Rwanda inleddes den första militäroperationen, Umoja Wetu (Vår enhet på kiswahili), mot FDLR den 20 januari 2009. 4 000 rwandiska trupper gick in i Nordkivu för att avvärja FDLR. De rwandiska trupperna, ibland tillsammans med CNDP, angrep en av FDLR:s huvudbaser i Masisi och andra baser i södra Nordkivu. Ibland utbröt strider, men ofta drog sig FDLR endast tillbaka. Operationen avslutades efter 35 dagar och de rwandiska trupperna återvände hem.¹⁸

Den 2 mars 2009 inledde FARDC en ny militäroperation, Kimia II (Tyst på kiswahili), mot FDLR och övriga icke-integrerade väpnade element. Samtliga offensiver under Kimia II genomfördes med stöd av dåvarande MONUC och de omfattade både Nord- och Sydkivu.¹⁹ Operationen avslutades den 31 december 2009 och FN konstaterade att Kimia II hade misslyckats med att eliminera FDLR:s politiska och militära strukturer i

¹⁵ HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3,

<http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

¹⁶ United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Mandate och Facts and Figures*, <http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/mandate.shtml> (Hämtad 2011-08-29)

¹⁷ ICG, *Congo: No Stability in Kivu Despite Rapprochement with Rwanda*, 2010-11-16, s. 6, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo/165-congo-pas-de-stabilite-au-kivu-malgre-le-rapprochement-avec-le-rwanda.aspx> (Hämtad 2011-05-24)

¹⁸ HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 16,

<http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

¹⁹ ICG, *Congo: No Stability in Kivu Despite Rapprochement with Rwanda*, 2010-11-16, s. 6, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo/165-congo-pas-de-stabilite-au-kivu-malgre-le-rapprochement-avec-le-rwanda.aspx> (Hämtad 2011-05-24)

östra DRK.²⁰ Operationen karakteriserades av en dramatisk ökning av brott mot de mänskliga rättigheterna begångna av både FDLR och den kongolesiska armén och insatsen kritiserades av bland andra HRW. Bara från januari till september år 2009 uppskattade HRW att åtminstone 1 400 civila dödades av män med vapen, varav 732 av den kongolesiska och/eller rwandiska armén. 7 500 fall av sexuellt våld registrerades, vilket innebar en dubbling jämfört med år 2008. Tusentals civila tillfångatogs och sattes i tvångsarbete. 900 000 personer tvingades på flykt och 9 000 hem brändes ner.²¹

Den 1 januari 2010 påbörjades operation, Amani Leo (Fred idag på kiswahili), även den med logistiskt stöd av FN. MONUC införde en så kallad konditionalitetsklausul som innebär att insatsen endast ska samarbeta med de bataljoner av den integrerade kongolesiska armén som agerar med respekt för mänskliga rättigheter och i enlighet med folkrätten. Att verifiera vilka bataljoner som borde få grönt ljus har dock visat sig vara svårt.²² Amani Leo fortsätter som ett ramverk för FN:s stöd till FARDC:s militäroperationer. Antalet operationer med FN-stöd minskar dock och FARDC genomför istället många offensiver mot FDLR och andra milisgrupper utan FN:s inblandning.²³

FN konstaterade i slutet av maj 2011 att framgångarna med att avvärja FDLR och andra väpnade grupper är fortsatt begränsade. Samtidigt försvagades FDLR ytterligare genom militära påtryckningar och genom att flera ledare gått med på att demobiliseras. FDLR fortsatte dock att rekrytera nya medlemmar och bilda nya allianser med andra väpnade grupper för att bland annat kunna behålla kontroll över områden med lukrativ gruvguld under våren 2011. Likaså konstaterade FN att framgångarna med integrationen av CNDP och andra grupper med den nationella armén är begränsade. Det rapporterades bland annat igen om deserteringar.²⁴

FDLR och andra milisgrupper är fortfarande aktiva i hela Nord- och Syd-Kivu, utom möjligen i det nordvästra hörnet av distriktet Lubero i Nord-Kivu.²⁵ I slutet av förra året etablerade sig FDLR också på isolerade

²⁰ ICG, *DR Congo Conflict History*, s. 4,

<http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo.aspx> (Hämtad 2011-05-05)

²¹ HRW, *You Will Be Punished*, 2009-12-13, s. 10,

http://www.hrw.org/search/apachesolr_search/You%20will%20be%20punished (Hämtad 2011-05-25)

²² UD, *Mänsklig rättigheter i Demokratiska republiken Kongo år 2010*, s. 5,

http://www.manskligarattigheter.gov.se/extra/pod/?action=pod_show&id=93&module_instance=1&p=DR Kongo (Hämtad 2011-09-01)

²³ United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2011-05-12, s. 4, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/298 (Hämtad 2011-06-07)

²⁴ Ibid, s. 1 ff

²⁵ United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Democratic Republic of the Congo: Insecurity and Displacement*, 2011-01-31, <http://reliefweb.int/node/397654> (Hämtad 2011-08-29)

platser i östra Maniema och norra Katanga.²⁶ Vidare behåller FDLR kontroll över betydande områden i både Nord- och Sydkivu, inklusive en del viktiga gruvområden.²⁷ FARDC har alltså svårt att behålla kontroll över områden som befriats från beväpnade grupper och de operativa framgångarna är därför begränsade.²⁸

Trots att CNDP är officiellt både militärt och politiskt integrerade med FARDC behåller gruppen kontroll över egna parallella administrativa strukturer i framförallt Masisi, men även Rutshuru, i Nordkivu, d.v.s. områden som CNDP kontrollerade innan sammanslagningen med FARDC.²⁹ CNDP antas även ha behållit sin egen befälsordning efter integrationen.³⁰

3.2. Övergrepp på civilbefolkningen

ICG konstaterar att efter tre militäroperationer har den humanitära situationen i Kivuprovinserna försämrats och fallen av extremt våld mångdubblats. Civilbefolkningen utsätts för allvarliga övergrepp, dels genom hämndaktioner från FDLR och andra milisgrupper som verkar på kongolesiskt territorium, men också genom att soldater från den nationella armén gör sig skyldiga till övergrepp och förblir ostraffade. Kvinnor och flickor är särskilt drabbade i den militariserade miljön där våldtäkt är mycket vanligt.³¹

Som svar på militäroperationerna började FDLR utföra våldsamma hämndattacker mot civilbefolkningen i början av år 2009, och de fredliga relationerna mellan FDLR och den kongolesiska lokalbefolkningen, i åtminstone vissa områden, förändrades. Det finns uppgifter som tyder på att attackerna mot civilbefolkningen var en uträknad strategi från FDLR:s sida i syfte att skapa en humanitär katastrof och på det sättet tvinga den kongolesiska regeringen till att avsluta de militära operationerna mot gruppen.³²

²⁶ United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2011-01-17, s. 3, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/20 (Hämtad 2011-06-07)

²⁷ HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

²⁸ United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2011-05-12, s. 3f, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/298 (Hämtad 2011-06-07)

²⁹ Ibid, s. 4

³⁰ IRIN, *Democratic Republic of Congo: Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15, <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

³¹ ICG, *Congo: No Stability in Kivu despite Reapprochement with Rwanda*, 2011-11-16, s. 2, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo/165-congo-pas-de-stabilite-au-kivu-malgre-le-rapprochement-avec-le-rwanda.aspx> (Hämtad 2011-05-24)

³² HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 25f, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

Under sommaren och hösten 2010 försämrades säkerhetssituationen på många platser i Kivuprovinserna då antalet attacker mot civilbefolkningen ökade. Ett av de mer flagranta exemplen är de övergrepp som ägde rum i territoriet Walikale i Nordkivu under perioden den 30 juli till den 2 augusti 2010 när FDLR och Mai Mai Cheka attackerade 13 byar. Minst 303 personer utsattes för våldtäkt, 923 bostäder och 42 affärer plundrades och 116 personer kidnappades och tvingades utföra arbete.³³

Den nationella armén har också fortsatt att begå allvarliga övergrepp såsom våldtäkter, utomrättsliga avrättningar, tvångsarbete och godtyckliga frihetsberövanden. Liksom under tidigare militäroperationer har FARDC inriktat sig på och gripit civila, som de anklagar för att samarbeta eller sympatisera med fienden.³⁴

Samtidigt saknar merparten av både befäl och soldater i armén utbildning, resurser eller regelbunden lön och har därför få eller inga möjligheter att försörja sina familjer. Istället livnär de sig på civilbefolkningen som regelmässigt blir plundrade, utsatta för tvångsarbete, sexuellt våld eller olagligt beskattade. Strafffriheten är närmast total för dessa övergrepp eftersom rättsväsendet är svagt och korrumperat. I många fall ligger ansvaret för övergreppen på tidigare rebeller som integrerats i armén. Många av dessa förövre kan eller vill regeringen av politiska orsaker inte stöta sig med. Inte minst gäller detta den numera integrerade tutsiledde milisen CNDP. Överlag råder en nära på absolut straffrihet för kränkningar av de mänskliga rättigheterna i DRK.³⁵

3.3. Situationen i Nordkivu år 2011

Samtidigt som FARDC:s militäroffensiver fortsatte under våren utmärktes säkerhetssituationen av attacker mot civilbefolkningen i både Nord- och Syd-kivu. FN rapporterade bland annat om följande i Nordkivu.³⁶ FARDC inledde den fjärde fasen av operation Ruwenzori mot ADF/NALU-milisen i östra Beni under januari.³⁷ Samtidigt utbröt strider mellan FARDC och en ny rebellgrupp som etablerat sig i nordvästra Beni. Offensiven mot Mai Mai PARECO i sydöstra Lubero fortsatte.³⁸ Vidare gjorde sig FDLR skyldig till

³³ United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2010-10-08, s. 2, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2010/512 (Hämtad 2011-06-07)

³⁴ HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 17, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

³⁵ UD, *Mänskliga rättigheter i Demokratiska republiken Kongo år 2010*, s. 1 och 5, http://www.manskligarattigheter.gov.se/extra/pod/?action=pod_show&id=93&module_instance=1&p=DR Kongo (Hämtad 2011-09-01)

³⁶ Provinsen Nordkivu består av territorierna Beni, Lubero, Masisi, Nyiragongo, Rutshuru och Walikale. Provinshuvudstad är Goma. Sammanställningen nedan är inte uttömmande.

³⁷ FARDC inledde operation "Ruwenzori" mot ADF-NALU-milisen i östra Beni i juni 2010, vilket resulterade i att upp till 100 000 personer tvingades fly från sina hem. En del har sedan dess återvänt hem.

³⁸ Offensiven i sydöstra Lubero mot Mai Mai PARECO inleddes i oktober 2010 och resulterade i upprepade sammandrabbningar under hösten förra året. FARDC inledde också

plundringar av byar och andra övergrepp mot civilbefolkningen i sydvästra Lubero efter att ha tagit kontroll över områden som armén lämnat. Säkerhetssituationen för civilbefolkningen försämrades på flera platser i provinsen, och särskilt i sydvästra Lubero, norra Rutshuru och norra Walikale, när armén började dra sig tillbaka till militärens träningsanläggningar i början av januari.³⁹ Omflyttningarna var ett led i FARDC:s nya strategi för Kivuprovinserna som presenterades i november 2010.⁴⁰ Samtidigt gjorde sig FARDC skyldig till allvarliga övergrepp mot civilbefolkningen Masisi. Natten till den 1 januari utsattes 47 kvinnor för våldtäkt, tolv civila torterades, två kidnappades och minst 100 hushåll plundrades och flera bostäder brändes ner i två byar.⁴¹ FDLR fortsatte också att begå övergrepp mot civilbefolkningen i norra Masisi och strider utbröt med lokala självförsvarsgrupper, som bildats i protest mot gruppens upprepade attacker. Likaså fortsatte FDLR att plundra och bränna ner byar i norra Rutshuru. FDLR och Mai Mai-milis tog också kontroll över de flesta områden som de tidigare kontrollerat runt orten Pinga i nordöstra Walikale när armén drog sig tillbaka. Övergrepp mot civilbefolkningen följde. FDLR angrep även en armébas öster om Walikale stad den 20 januari. I samband med attacken plundrades en by och 21 personer, inklusive tre kvinnor och fyra barn, kidnappades.⁴²

Offensiven mot PARECO i sydöstra Lubero fortsatte under februari och FARDC tog kontroll över nya områden. FDLR utförde nya sporadiska attacker på byar i de sydvästra delarna. FDLR utförde också upprepade attacker på byar nordväst om Masisi stad som ledde till att åtminstone 1 400 familjer tvingades fly. Samtidigt tog FDLR kontroll över områden i Kitchanga i östra Masisi efter att armén dragit sig tillbaka. Vidare inledde FARDC en ny offensiv mot FDLR i norra Rutshuru. Nya internflyktingar registrerades. Samtidigt fortsatte FDLR att angripa byar. FDLR fortsatte också att utföra attacker mot byar i nordöstra Walikale. Åtminstone 800 hushåll flydde från området. På andra platser i Walikale fortsatte FN-

en offensiv mot Mai Mai APCLS i Masisi i oktober 2010. Upprepade strider mellan FARDC, APCLS och FDLR följde.

³⁹ OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, januari 2011, s. 2, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=638:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-janvier-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

⁴⁰ United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2011-05-12, s. 3, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/298 (Hämtad 2011-06-07)

⁴¹ MONUSCO, Report of the investigation missions of the United Nations Joint Human Rights Office into the mass rapes and other human rights violations committed in the villages of Bushani and Kalambahiro in Masisi territory, North Kivu, on 31 December 2010 and 1 January 2011, s. 4, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Full_report_174.pdf (Hämtad 2011-09-02)

⁴² OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, januari 2011, s. 2f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=638:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-janvier-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

soldater att dagligen eskortera civila till och från marknader på grund av rädsla för FDLR.⁴³

FARDC genomförde flera offensiver mot ADF-NALU i sydöstra Beni under mars efter att flera baser attackerats. FDLR tillsammans med PARECO attackerade byar i södra Lubero. I norra Masisi, blossade sporadiska strider upp mellan FDLR och lokala självförsvarsgrupper till följd av nya attacker. Vidare rapporterades det att FDLR gjort sig skyldig till ett stort antal övergrepp mot civilbefolkningen i Kitchanga efter att de tog kontroll över områden där i februari. Offensiven mot FDLR i norra Rutshuru fortsatte. Situationen i Rutshuru och Kiwnaja stad utmärktes av upprepade attacker av beväpnade män under månaden.⁴⁴

Strider fortsatte att blossa upp mellan FARDC och ADF-NALU i östra Beni under april. FDLR tillsammans med PARECO gjorde sig skyldiga till upprepade övergrepp mot civilbefolkningen i södra Lubero efter att de tagit kontroll över områden som FARDC lämnat. Bland annat utsattes de större orterna Lunyasenge och Bingi för omfattande plundringar. Sammandrabbningarna mellan FDLR och lokala självförsvarsgrupper i Masisi intensifierades i början av april efter nya attacker. FARDC fortsatte offensiven mot FDLR i norra Rutshuru.⁴⁵

FARDC begick nya övergrepp mot civilbefolkningen i Beni under maj. T.ex. attackerade soldater flera civila bostäder natten till den 21 maj. Åtminstone 19 personer misshandlades och många bostäder plundrades. Offensiven mot PARECO i sydöstra Lubero fortsatte. Samtidigt tog PARECO kontroll över nya områden i sydvästra Lubero. FDLR gjorde sig skyldig till upprepade attacker på byar som plundrades på mat och annan egendom i södra Masisi. Nya strider blossade upp mellan FDLR och lokala självförsvarsgrupper på flera platser i nordvästra Masisi. Mai Mai-milis drabbade också samman med oidentifierade beväpnade element. Offensiven i norra Rutshuru fortsatte och nya fall av internflykt rapporterades.⁴⁶

Under juni fortsatte militäroffensiven i sydöstra Lubero och strider utbröt mellan FARDC och PARECO vid flera tillfällen. Offensiven omfattande

⁴³ OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, februari 2011, s. 2f, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/B88281D3CCEFF3BF8525786200574896-Rapport_complet.pdf (Hämtad 2011-06-08)

⁴⁴ OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, mars 2011, s. 2f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=808:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mars-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

⁴⁵ OCHA *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, april 2011, s. 2f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=905:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-avril-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

⁴⁶ OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, maj 2011, s. 2f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1021:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mai-2011-&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

även en ny milisgrupp, Council of Congolese Revolutionary (CRC), som etablerade sig i området under månaden. FDLR gjorde sig skyldig till åtskilliga attacker på byar i sydvästra Lubero. Samtidigt plundrade PARECO byar i området runt orten Bingi i södra Lubero. Situationen i centrala Masisi utmärktes av att beväpnade grupper, okända beväpnade män och andra gjorde sig skyldiga till åtskilliga fall av plundring och utpressning under månaden. Beväpnade milismän och desertörer från FARDC ägnade sig åt banditverksamhet i Kitchanga. FDLR attackerade flera militärbaser och polisstationer i norra Ruthuru, trots pågående offensiv mot gruppen. I Walikale utbröt strider mellan Mai Mai Cheka och APCLS under perioden mellan den 9 och 13 juni. Striderna ledde till att 1 600 hushåll flydde från området.⁴⁷

3.4. Situationen i Sydkivu år 2011

Militäroperationerna och övergreppen mot civilbefolkningen fortsatte även i Sydkivu under våren 2011. FN rapporterade bland annat om följande i Sydkivu.⁴⁸ FARDC drog sig tillbaka från flera områden i Sydkivu av samma anledning som i Nordkivu under januari, vilket resulterade i att säkerhetssituationen försämrades på flera platser och särskilt på Ubwarihalvön i Fizi och i Uvira. FDLR, Mai Mai Yakutumba och National Front Liberation of Burundi (FNL) blev mer aktiva och utförde upprepade attacker mot civilbefolkningen i dessa områden.⁴⁹ Året inleddes med att FARDC utsatte civilbefolkningen i Fizi stad för en våldsam attack som ledde till att minst 20 000 personer flydde från sina hem. Åtminstone 57 personer, inklusive män och barn, våldtogs, 26 personer misshandlades och 21 butiker och bostäder plundrades. Ytterligare 52 personer utsattes för våldtäkt i området söder om Fizi stad under sista veckan i januari. Strider mellan FARDC och FDLR utbröt också vid flera tillfällen i södra Fizi under januari. FARDC och FDLR drabbade även samman i södra Shabunda.⁵⁰

Strider mellan FARDC och Mai Mai Yakutumba fortsatte att blossa upp i östra Fizi under februari.⁵¹ Det rapporterades också om nya fall av massvåldtäkter och andra övergrepp i distriktet. Bland annat kidnappades 40 personer av beväpnade män på en marknad den 3 februari. De fördes bort

⁴⁷ OCHA *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, juni 2011, s. 2f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1164:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-juin-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

⁴⁸ Sydkivu består av territorierna Fizi, Kabare, Kalehe, Mwenga, Shabunda, Uvira och Walunga. Provinshuvudstad är Bukavu. Sammanställningen nedan är inte uttömmande.

⁴⁹ United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2011-05-12, s. 3, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/298 (Hämtad 2011-06-07)

⁵⁰ OCHA, *Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel*, januari 2011, s. 1, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=624:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-janvier-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

⁵¹ Under hösten 2010 rapporterades det om upprepade strider i östra Fizi mellan FARDC och Mai Mai Yakutumba.

och utsattes för tortyr.⁵² FARDC m.fl. attackerade flera byar i Kabare i slutet av månaden. Åtminstone 300 hem plundrades och 50 bybor tvingades transportera bort det stulna godset. Vidare utbröt strider mellan armén och FDLR i gränsområdet mellan Mwenga och Shabunda. FDLR trappade upp sin aktivitet i Shabunda och utsatte civilbefolkningen för upprepade övergrepp. Bland annat brändes minst 28 hus ner, 82 personer kidnappades och 21 personer utsattes för våldtäkt.⁵³

Under mars fortsatte FARDC militäroffensiven mot Mai Mai Yakutumba i östra Fizi. Nya strider utbröt på Ubwarihalvön. Likaså fortsatte offensiverna mot FDLR i Fizi, Mwenga och Shabunda, vilket bland annat ledde till sammandrabbningar mellan FARDC och FDLR i Fizi. FDLR attackerade byar i Kalehe, Mwenga, Shabunda och Uvira och gjorde sig skyldig till ett stort antal övergrepp. Det rapporterades bland annat om plundringar, kidnappningar och våldtäkter. Flera byar i Mwenga övergavs helt efter attackerna. Strider blossade åter upp mellan FARDC och FDLR i Shabunda och flera hundra familjer tvingades på flykt. I Uvira genomförde FARDC och den burundiska armén en gemensam operation mot FNL under tre dagar. Strider utbröt mellan Mai Mai-milis och FNL å ena sidan och FARDC å andra.⁵⁴

Säkerhetssituationen fortsatte att vara instabil på många platser i Sydkivu under april, och särskilt på Ubwarihalvön och höglandet i Fizi, samt i stora delar av Mwenga och Shabunda. Strider fortsatte att blossa upp i Fizi. FDLR gjorde sig skyldig till en ny massvåldtäkt i territoriet den 31 mars. Åtminstone 28 personer våldtogs. Det var det sjunde fallet av massvåldtäkt i samma område sedan i januari i år. FDLR och andra milisgrupper fortsatte också att utsätta civilbefolkningen i Kalehe, Mwenga, Shabunda och Uvira för nya attacker under månaden. Strider blossade igen upp mellan FARDC och FDLR i Mwenga. Under offensiven frigavs 72 civilpersoner, inklusive 30 barn och 41 kvinnor, som hållits fångna av FDLR i nästan två år. Nya strider utbröt också i Shabunda och ledde till ny internflykt i området.⁵⁵

⁵² OCHA, Bulletin d'Information Humanitaire, 2011-02-08, s. 1f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=611:ocha-sud-kivu-rapport-hebdomadaire-du-8-fevrier-2011&catid=23:rapports-hebdomadaires&Itemid=122 (Hämtad 2011-06-28)

⁵³ OCHA, Bulletin d'Information Humanitaire, 2011-03-01, s. 1f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=715:ochasud-kivu-rapport-hebdomadaire-du-1er-mars-2011&catid=23:rapports-hebdomadaires&Itemid=122 (Hämtad 2011-06-28)

⁵⁴ OCHA, Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel, mars 2011, s. 2ff, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=794:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mars-2011-&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

⁵⁵ OCHA, Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel, april 2011, s. 2ff, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=853:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-davril-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

Säkerhetssituationen under maj utmärktes av truppförflyttningar och FARDC lämnade många områden. Det rapporterades om ett stort antal incidenter i Fizi. FARDC och polisen gjorde sig skyldiga till övergrepp, såsom godtyckliga frihetsberövanden och tvångsarbete. FDLR och Mai Mai-milis utsatte civilbefolkningen för bland annat upprepade plundringar och mord. En ny våg av attacker drabbade också civilbefolkningen i närheten av provinshuvudstaden Bukavu i Kabare, efter att FARDC dragit sig tillbaka. FLDR utförde sex attacker och plundrade hundratals hem. FDLR utförde också upprepade attacker på byar i Kalehe. Samtidigt utbröt strider mellan FDLR och Mai Mai Kirikicho i territoriet. Vidare tog FDLR tog kontroll över flera områden i Mwenga efter att armén dragit sig tillbaka. Likaså tog FDLR åter kontroll över många byar i Shabunda och hundratals familjer flydde från sina hem efter upprepade attacker på åtminstone tio byar. I Uvira, blossade konflikt upp mellan olika etniska grupper.⁵⁶

OCHA rapporterade att säkerhetssituationen försämrades under juni, främst på grund av att armén lämnat många platser, men även på grund av flera f.d. rebelledare deserterat tillsammans med sina soldater. FARDC:s truppförflyttningar ledde till ökat våld mot civilbefolkningen, särskilt i Fizi, Shabunda och Uvira. FDLR tillsammans med Mai Mai Yakutumba gjorde sig bland annat skyldiga till flera massvåldtäkter i Fizi. FDLR och Mai Mai-milis drog även nytta av arméns tillbakadragande i Kabare och många incidenter riktade mot civilbefolkningen rapporterades. FDLR utförde också attacker mot civilbefolkning i Kalehe, i områden som tidigare varit relativt lugna. Mai Mai Kirikicho tog åter kontroll över byar i Kalehe som armén lämnat. Vidare utförde FDLR attacker i södra Mwenga och det rapporterades om plundringar, kidnappningar och mord. I områdena runt Mwenga stad gjorde sig armén och polisen skyldiga till upprepade fall av stöld och utpressning. I Uvira, utbröt igen strider mellan FARDC och FNL. Situationen i Walungu fortsatte att utmärkas av omfattande kriminalitet.⁵⁷

Det rapporterades om 1 676 övergrepp riktade mot civila i Sydkivu under juni, vilket är en tydlig ökning i jämförelse med 1 034 incidenter i mars, 1 039 i april och 1 321 i maj i år. Incidenter rapporterades i samtliga distrikt och flest i Kalehe. FARDC fortsatte att göra sig skyldig till flest övergrepp, vilket kan förklaras med fortsatt dålig utbildning och ledning, men även med att det är lättare att rapportera om incidenter i områden som kontrolleras av den nationella armén. Uppgifterna om antal övergrepp är inte heltäckande.⁵⁸

⁵⁶ OCHA, Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel, maj 2011, s. 2ff, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=973:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mai-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 Hämtad 2011-06-28)

⁵⁷ OCHA, Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel, juni 2011, s. 2ff, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1139:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-juin-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

⁵⁸ Ibid, s. 4f

3.5. Internflyktssituationen

Den pågående konflikten i Kivuprovinserna har lett till en ny våg av internflykt i området. Civilbefolkningen flyr undan FARDC:s militäroperationer, en del lämnar sina hem preventivt på grund av rädsla för militäroperationerna och dess konsekvenser, och andra flyr på grund av hämndattacker från FDLR och andra väpnade grupper.⁵⁹

Under konflikten mellan FARDC, CNDP och andra grupper låg antalet internflyktingar i Kivuprovinserna på omkring 1,5 miljoner. Militäroperationerna under år 2009 resulterade i drygt 1,1 miljoner nya internflyktingar i Nord- och Sydkivu. Parallellt skedde frivilligt återvändande och OCHA uppskattade att 1,1 miljoner människor återvände, eller försökte återvända, hem mellan januari 2009 och mars 2010.⁶⁰ Trots detta rapporterades det om mer än 1,4 miljoner internflyktingar i området i slutet av mars 2010.⁶¹

Enligt OCHA fanns det 1,7 miljoner internflyktingar i DRK i slutet av mars 2011. 1,2 miljoner av dessa befann sig i Kivuprovinserna, varav 557 023 i Nordkivu och 689 300 i Sydkivu.⁶²

I juni 2011 rapporterade OCHA att det fanns 571 685 internflyktingar i Nordkivu. Sammanlagt registrerades 160 876 nya internflyktingar under årets första sex månader. Samtidigt fortsatte också människor att frivilligt återvända till sina hemorter. Internflyktingar har registrerats i samtliga territorier, utom i Nyiragongo, sedan år 2009. Högst andel har Lubero följt av Masisi. Lubero hade även högst andel återvändande under samma period.⁶³

⁵⁹ OCHA, *Population movements in eastern DR Congo January-March 2010*, 2010-03-31, s. 5, http://reliefweb.int/taxonomy/term/75?search=Population+movements+in+eastern+DR+Congo+January+.+March+2010+&=Search&form_build_id=form-MXS8mSCBPCvW20D72NGMtEgjWejsHnXspHlqLFSEyGA&form_id=views_exposed_form (Hämtad 2011-07-12)

⁶⁰ HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 19f, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

Det bör noteras att den statistik som finns är uppskattningar och endast ger en indikation om antalet internflyktingar. Kongolesiska myndigheter och internationella organisationer har inte kunnat samla fullständiga uppgifter.

⁶¹ OCHA, *Population movements in eastern DR Congo January-March 2010*, 2010-03-31, s. 11, http://reliefweb.int/taxonomy/term/75?search=Population+movements+in+eastern+DR+Congo+January+.+March+2010+&=Search&form_build_id=form-MXS8mSCBPCvW20D72NGMtEgjWejsHnXspHlqLFSEyGA&form_id=views_exposed_form (Hämtad 2011-07-12)

⁶² OCHA, *Democratic Republic of the Congo : Insecurity and Displacement*, 2011-03-31, <http://reliefweb.int/node/397654> (Hämtad 2011-08-29)

⁶³ OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, juni 2011, s. 3f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1164:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-juin-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

OCHA rapporterade att antalet internflyktingar i Sydkivu minskade från 689 300 under första kvartalet i år till 444 000 i slutet av juni. Liksom i Nordkivu fortsatte det emellertid att rapporteras om nya internflyktingar. Under juni rapporterades det t.ex. om stora grupper av nya internflyktingar i Fizi, Kalehe och Shabunda. Likaså skedde parallellt frivilligt återvändande och i juni uppskattades att 356 798 personer återvänt sedan i början av året. Återvändandet har skett främst till Fizi och Uvira efter att FARDC befriat områden från väpnade grupper där. Internflyktingar fanns registrerade i samtliga distrikt i provinsen och flest i Kalehe följt av Shabunda och Kabare i slutet av juni.⁶⁴

Vad gäller minskningen av antalet internflyktingar i Sydkivu under våren konstaterar OCHA att statistiken fortsätter att sjunka trots fortsatta rapporter om ny internflykt. Följande förklaringar ges. Befolkningen har tröttnat på att behöva fly gång på gång under längre perioder och håller sig istället undan en eller två veckor innan de återvänder hem. Denna typ av internflykt är svår, och mycket resurskrävande, att följa, och den finns därför ofta inte med i den officiella statistiken. Andra lämnar inte hemorten alls, utan gömmer sig i skogen under attackerna och återvänder sedan hem. Fler än 5 000 personer flydde också undan strider i Fizi i maj och begav sig till norra Katanga. Denna grupp finns därför inte med i statistiken för Sydkivu.⁶⁵

Internflyktssituationen i östra DRK ser annorlunda ut än i många andra konflikthärdar runt om i världen där människor flyr från sina hem och söker skydd på en plats, t.ex. ett flyktingläger, där de får humanitär hjälp under en längre tid och sedan återvänder hem. Det är dock inte fallet i östra DRK, vilket gör det svårare för hjälporganisationer och andra att följa flyktingströmmarna och tillgodose internflyktingarnas behov. Internflyktssituationen i östra DRK utmärks av åtminstone fyra huvudsakliga trender: Människor stannar kvar nära sina hem; flyttar fram och tillbaka mellan byn och bosättningar eller läger för internflyktingar; återvänder hem under längre perioder när våldet upphör, men tvingas fly igen när nya oroligheter blossar upp och bosätter sig på övergivna egendomar.⁶⁶ FN uppskattar att 84 % av internflyktingarna i Nordkivu lever tillsammans med värdfamiljer eller i skogen.⁶⁷

4. Avslutning

Trots tre militäroperationer fortsätter FARDC att drabba samman med FDLR, Mai Mai-milis och andra väpnade grupper i både Nord- och

⁶⁴ OCHA, *Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel*, juni 2011, s. 5f, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1139:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-juin-2011-&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

⁶⁵ Ibid, s. 6

⁶⁶ HRW, *Always on the run*, 2010-09-14, s. 21, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

⁶⁷ Internal displacement monitoring centre (IDMC), *Democratic Republic of the Congo IDPs pay an unacceptable price*, 2010-12-21, s. 3, <http://reliefweb.int/node/378681> (Hämtad 2011-07-20)

Sydkivu. Landinformationsenheten konstaterar att FARDC genomförde militäroffensiver i samtliga territorier i Nordkivu, utom möjligen i det minsta Niragongo, under det senaste året. I år har offensiverna varit koncentrerade till Beni, Lubero och Rutshuru. FARDC genomförde också offensiver mot FDLR och andra milisgrupper i stora delar av Sydkivu under våren. Offensiverna ledde till återkommande sammandrabbningar i båda provinserna. Vidare tycks offensiverna ha varit riktade mot FDLR, ADF-NALU och andra icke integrerade milisgrupper och inte direkt mot civilbefolkningen. Det finns inga uppgifter om civila dödsoffer till följd av strid. Däremot resulterade offensiverna i ny internflykt.

FDLR och andra aktiva milisgrupper fortsätter också att begå övergrepp, inklusive sexuellt våld, mot civilbefolkningen i både Nord- och Sydkivu. Under årets första sex månader utsattes civilbefolkningen för upprepade övergrepp varje månad. I Nordkivu, rapporterades om attacker mot civilbefolkningen i samtliga territorier, utom Niragongo, vid något tillfälle, och i de flesta territorier skedde upprepade övergrepp varje månad. Likaså rapporterades det om upprepade attacker mot civilbefolkningen i Sydkivu varje månad. Samtliga territorier i provinsen drabbades, och i de flesta skedde attacker varje månad. Det finns också åtskilliga exempel på att FARDC fortsätter att göra sig skyldig till allvarliga övergrepp mot civilbefolkningen. Avslutningsvis kan konstateras att militäroperationerna mot FDLR och andra milisgrupper, som pågått i drygt två och ett halvt år, inte har lett till fred och stabilitet i Kivuprovinserna. Ett stabilt Nord- och Sydkivu tycks fortfarande ligga i framtiden.

Källförteckning

Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14,
<http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

HRW, *You Will Be Punished*, 2009-12-13,
http://www.hrw.org/search/apachesolr_search/You%20will%20be%20punished (Hämtad 2011-05-25)

International Crisis Group (ICG), *DR Congo Conflict History*,
<http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo.aspx>
(Hämtad 2011-05-05)

ICG, Congo: *No Stability in Kivu despite Rapprochement with Rwanda*,
2010-11-16, <http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo/165-congo-pas-de-stabilite-au-kivu-malgre-le-rapprochement-avec-le-rwanda.aspx> (Hämtad 2011-05-24)

Internal displacement monitoring centre (IDMC), *Democratic Republic of the Congo IDPs pay an unacceptable price*, 2010-12-21,
<http://reliefweb.int/node/378681> (Hämtad 2011-07-20)

Integrated Regional Information Networks (IRIN), Democratic Republic of Congo: *Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), *Democratic Republic of the Congo: Insecurity and Displacement*, 2011-01-31, <http://reliefweb.int/node/397654> (Hämtad 2011-08-29)

OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, januari 2011,
http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=638:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-janvier-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, februari 2011,
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/B88281D3CCEFF3BF8525786200574896-Rapport_complet.pdf (Hämtad 2011-06-08)

OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, mars 2011,
http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=808:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mars-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, april 2011,
http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=809:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-april-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123

humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=905:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-avril-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, maj 2011, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1021:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mai-2011-&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

OCHA, *Nord Kivu RD Congo Rapport Humanitaire Mensuel*, juni 2011, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1164:nord-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-juin-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-08)

OCHA, *Population movements in eastern DR Congo January-March 2010*, 2010-03-31, http://reliefweb.int/taxonomy/term/75?search=Population+movements+in+eastern+DR+Congo+January+.March+2010+&=Search&form_build_id=form-MXS8mSCBPCvW20D72NGMtEgjWejsHnXspHlqLFSEyGA&form_id=views_exposed_form (Hämtad 2011-07-12)

OCHA, RDC Bulletin d'Information Humanitaire, 2011-02-08, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=611:och-a-sud-kivu-rapport-hebdomadaire-du-8-fevrier-2011&catid=23:rapports-hebdomadaires&Itemid=122 (Hämtad 2011-06-28)

OCHA, RDC Bulletin d'Information Humanitaire, 2011-03-01, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=715:och-asud-kivu-rapport-hebdomadaire-du-1er-mars-2011&catid=23:rapports-hebdomadaires&Itemid=122 (Hämtad 2011-06-28)

OCHA, *Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel*, januari 2011, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=624:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-janvier-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

OCHA, *Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel*, mars 2011, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=794:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mars-2011-&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

OCHA, *Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel*, april 2011, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=853:sud-

kivu-rapport-humanitaire-mensuel-davril-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

OCHA, *Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel*, maj 2011, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=973:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-mai-2011&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

OCHA, *Situation Humanitaire Sud-Kivu R.D. Congo Rapport Mensuel*, juni 2011, http://rdc-humanitaire.net/index.php?option=com_content&view=article&id=1139:sud-kivu-rapport-humanitaire-mensuel-juin-2011-&catid=33:rapports-mensuels&Itemid=123 (Hämtad 2011-06-28)

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Mandate och Facts and Figures*, <http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/mandate.shtml> (Hämtad 2011-08-29)

MONUSCO, *Report of the investigation missions of the United Nations Joint Human Rights Office into the mass pares and other human rights violations committed in the villages of Bushani and Kalambahiro in Masisi territory, North Kivu*, on 31 December 2010 and 1 January 2011, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Full_report_174.pdf (Hämtad 2011-09-02)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2010-10-08, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2010/512 (Hämtad 2011-06-07)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2011-01-17, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/20 (Hämtad 2011-06-07)

United Nations Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2011-05-12, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/298 (Hämtad 2011-06-07)

Utrikesdepartementet (UD), *Mänskliga rättigheter i Demokratiska republiken Kongo år 2010*,

http://www.manskligarattigheter.gov.se/extra/pod/?action=pod_show&id=93&module_instance=1&p=DR Kongo (Hämtad 2011-09-01)